

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérri czikkkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Egy lépéssel előbbre.

A kolozsvári nemzeti színház államosításának ügye egy lépéssel ismét előbbre haladt.

Nem merjük ugyan azzal biztatni magunkat, hogy ez a most tett lépés is tényleg előbbre fogja vinni ezt a már rég húzódó ügyet, de most mégis valamivel több reménnyel tekinthetünk az ügynek, a közökhajnak megfelelő megoldása elé, mint a hogy azt eddig tehetők.

Ugyanis a képviselőház tegnapi ülésén terjesztette be a Ház elnöke a kolozsvári színház jubileumát rendező szász bizottságnak a színház államosítása érdekében a törvényhozáshoz intézett feliratát.

A T. Ház a feliratot — a mint ez már szokás — kiadta a képviselőház kérvényi bizottságának.

Már most tehát mégis csak van kilátás arra, hogy az ügy nemsokára a maga illetékes fóruma, vagyis a törvényhozás elé kerül.

Hogy ez ügynek gyors és kedvező elintézése most már alaposan remélhető a következő körülmények nyomán — emberi számítás szerint — alapos kilátásaink lehetnek.

A mint értesülünk a volt belügyminiszter ezelőtt néhány héttel azt az utasítás adta gróf Beldi Ákos ideiglenes intendánsnak, hogy Ditrói Mór vállalkozó igazgatóval kösse meg a szerződést, mult évi szept. hótól számított további 3 évre.

A szerződés egyik pontjában az foglaltatik, hogy a szerződés az esetben, ha a színház időközben állami kezelésbe vétetnék, a szerződés érvénye megszűnik, Ditrói Mór azonban a még hátralévő idő tartama a színház igazgatója marad.

A szerződés az intendáns és a vállalkozó igazgató között néhány hét előtt megkötött, s jóváhagyás végett felterjesztetett a belügyi kormányhoz.

E közben történt, hogy a Wekerle kormány elvesztette a felség bizalmát és lemondott.

Hieronymi — a mig hivatalban volt — a Ditróival újabb kötött szerződés megerősítésének ügyét nem intézte el, s azt örökségül utódjára hagyta.

A mint mi értesülünk Perczel Dezső, az új belügyminiszter illetékes

egyének előtt azt a kijelentést tette, hogy az intendáns és Ditrói között újabb 3 évre kötött szerződést egyáltalában nem hajlandó megerősíteni; e szerint tehát a Ditróival kötött szerződés érvénye a folyó évi szeptember hó elsején megszűnik.

Azt is sikerült megtudnunk, hogy báró Bánffy Dezső kormányelnök is melegen érdeklődik a színház sorsa iránt s állítólag olyan nyilatkozatokat tett, hogy a vállalkozói rendszert még ez évben megszüntetik s a színház állami kezelésbe vételének ügyét még a Ditróival kötött szerződés lejártá előtt a közökhajnak megfelelően fogják elintézni.

A dolog tehát most úgy áll, hogy egyelőre a képviselőház kérvényi bizottsága fogja a feliratot a maga véleményével a törvényhozás elé terjeszteni. Bánffy Dezső báró és Perczel Dezső belügyminiszter pártolói lévén az ügynek, igen valószínű, hogy a Ház plenuma is kedvezőleg fogja azt elintézni.

Most tehát csak arra kellene törekednie elsősorban a feliratot benyújtó szász bizottságnak, hogy elsősorban a kérvényi bizottságnak a tagjait nyerve meg az ügynek és szerezzenek híveket arra, hogy mikor az ügy a képviselőház elé kerül, legyen a ki pártolól száljon fel az ügy mellett.

E tekintetben elsősorban Kolozsvár város országgyűlési képviselőire hárul az a kötelesség, hogy e fontos nemzeti és kulturális érdekek latba vessék a befolyásukat és felelőjék a szavukat.

Hogy a színház állami kezelésbe vétele nemcsak helyi, hanem országos érdek, azt már több ízben a lapok hasábjain kifejtettük.

Ezuttal nem argumentálunk, csak figyelmébe kívánjuk ajánlani az illetékes egyének és köröknek, hogy most az ideje tenni valamit az ügy érdekében.

A helyzet erre nézve ma elég kedvező.

Élni kell a z a l k a l o m m a l !

Politikai hírek.

A második államtitkár. Budapestről arról értesítenek, hogy Perczel Dezső belügyminiszter a belügyminiszterium második, ad-

minisztrációs államtitkáruul miniszteriuma egyik előkelő tagját, Széll Ignác miniszteri tanácsost szemelte ki, a kinek a kinevezése már legközelebbre várható. Széll Ignác mint Vas megye aljegyzője kezdte a közpártot s utóbb a megyének alispánja lett; mint ilyen került be a belügyminiszteriumba, hol jelenleg miniszteri tanácsosi ranggal a községi osztály főnöke.

Az új belügyminiszter és a nemzetiség. A „Dreptatea” élesen megkritizálja Perczel belügyminiszter programbeszédjét. Azt mondja, hogy Perczel mindenről beszélt a világon, csak arról nem, a miről első sorban kellett volna, tudniillik a belügyről. Így írja a nevezett lap — hosszasan értekezett az államok biztosításáról, a szőlők oltásáról, a fillokszeri pusztításáról, stb., de a nemzetiségi kérdéssel semmit sem mondott. Pedig e kérdés megoldása égető. A börtönök — úgy mond — tel vannak martirokkal (?) az oláhországi szenátus hónapokig tárgyalja e kérdést, az olasz képviselők, a béke-kongresszusok, a művelt világ sajtója foglalkozik vele, csupán a magyar belügyminiszter nem tartja érdemesnek szólni róla. A „Dreptatea” különben azt hiszi, hogy azért nem szólt Perczel e kérdésről, mert fogalma sincs, miként oldja meg azt, s mily irányt folytasson a nemzetiségekkel szemben.

Ferdinánd lemondása. Szófiából azt írják, hogy Ferdinánd Bulgária fejedelme napról-napra észrevehetőbben Zankov befolyása alá kerül s most már tényleg az Oroszország felé való közeledésre törekszik, mely törekvése — a rapport szavai szerint — éjjel-nappal foglalkoztatja a fejedelmet, a ki mihelyt kötelező ígéretet kap Oroszországtól arra nézve, hogy új választás esetén nem fog akadályokat gördíteni az ő megválasztása elé s őt el fogja ismerni, rögtön le fog mondani. A diplomáciai rapport szerint, Sztambulov befolyása a hadseregnek felelősen növekszik.

A t. Ház.

Budapest, febr. 1.

A vallás- és közoktatásiügyi miniszterium költségvetését éppen egy heti tartamas vita után ma végre elfogadta a képviselőház.

Márkus József volt ma az első felszólaló, a ki a népoktatási törvény revízióját sürgetve, a gyakorlati életből vett példákval és argumentumokkal bizonyította azt a sok ferdeséget, a melyek legfontosabb közoktatási törvényünk fogyatékosága folytán napról-napra fölmertülnek. Beszéde végén a miniszter egyházközpontjai programjára tett,

pártjának zajos helyeslése közben, néhány megjegyzést, a költségvetést pedig elfogadta.

Dégen Gusztáv tartotta ezután szükségesnek, hogy a közoktatási programjával az országot megismertesse. Dégen, a ki csaknem rég lépett vissza a szabadelvű párt kötelékébe, a honnan az egyházközpontjai felfogása következtében távozott, a fiát pax álláspontjára helyezkedett, és hogy az, úgy látszik, mandátumánál fogva hozzá közel álló püspöki kart expálja, az ellenzék nagy ellentmondásai és mozgása közben Hock Jánost támadta, a miért volt elég bátorsága a főpökö fényes talárja és az alapság kopott reverendája között a párhuzamot megvonni.

A válas- és közoktatásiügyi miniszter ur kíván szólni! — jelentette Szilágyi Dezső elnök.

Wlassics Gyula, az ellenzék számos szónokával polemizálva, mindenekelőtt köszönetét fejezte ki, hogy az egyes szónokok felszólalásaikban tárgyilagosak maradtak és hogy inkább a közoktatási ügygel, mint egyházközpontjával foglalkoztak. Ezután az ellenzék ellen védekezett, mintha miniszteri programja tartalmatlan és irányeszmék hiján volna; áttérve ezután az egyházközpontjai kérdésekre, kijelentéseivel meglehetősen derűtlenséget keltett az ellenzék padsoraiban.

— Én csak azon módosításokat fogom erről a helyről védelmezni, melyeket a volt kabinet nagyevű lelépett tagjai is vallani fognak.

Ezek voltak a miniszter szavai, a melyek bizony a legjobb akarat mellett sem voltak képesek az iránt felvilágosítást nyújtani, hogy mik is lesznek tulajdonképen azok a változtatások, a melyeket a főrendiház asztalán fekvő két reformjavaslaton tenni szándékoznak. A mit ma a miniszter a közoktatási terén követendő eljárásról mondott, azt mint programbeszédének kiegészítését megnyugvással vette tudomásul az ellenzék.

A miniszter beszéde után a szokásos 5 percz szünet következett.

A vitában ezután még csak Drakulits Pál és Asbóth János vettek részt.

Drakulits éles hangú bírálatot mondva a kormány egyházközpontjára felelt, a görög katolikusok autonómiajára érdekében emelt szót, követelve, hogy a kormány hajtsa végre az 1869. IX. törv.-czikknek erre vonatkozó rendelkezéseit. Asbóth érdekesen és nagy figyelem közben bizonyította, hogy a kormány kultuszpolitikájában ma magyar és hogy ennek következtében tulajdonképen a budai miniszteri palotákban készítek elő az agrár szocializmus és a nemzetiségi mozgalmak számára a talajt. Követeli a választói jog kiterjesztését, mely által az említett bajok megszűnését reméli s azzal végzi felszólalását, hogy a kor-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Február 1.

A szemüveg.

Korunk sokkal inkább el van foglalva a maga dolgaival, hogysem nagyon követné a magyar histórikus ének szavát: „Emlékezzünk régiekről!” Nem gondol vele, hogy mikor századunk utolsó előtti tizedének a végére járunk, az emberiség egyik áldásának hatszázadik esztendőjét töltjük be, azét az áldás találmányát, mely nélkül aligha jutottunk volna el korunk nagyzerű fejlődése fokára.

Hatszáz éves lett a szemüveg.

Érdekes, hogy a szemüveget oly természetes, magától értő eszköznek tekintjük, hogy nem is gondolunk rá, hogy valamikor föl is kelleit találni. Ez az észre nem vevés különben már sorsa a szemüvegnek. Főltalálása is olyan csöndben történt, hogy születése esztendőjét sem tudjuk biztosan, csak annyit tudunk, hogy a 13-dik század nyolczvanas éveiben készítették az első szemüvegeket. — Múlt tehát, hogy mielőtt századunk nyolczvanas éveinek lélekharangja megcsöndülne, egy kissé megemlékezzünk a hatszáz esztendő agastyánról.

Sokat vitatták Plinius följegyzését, hogy Nero római császár a színházi viadalokat smaragdon nézte. A klasszikus kor nagy tisztelői ki akarták ebből sütni, hogy már a rómaiak ismerték a szemüveget, melyet akkor drágakövekből készítettek. Sőt azt is meg akarták állapítani, hogy Róma felpörzsolóje kö-

zellátó volt. A teológusok ellenben a keresztények kegyetlen üldözője helyett szent Jeromost tették meg a szemüveg feltalálójának s a 16-dik század festői az egyház atyjait szemüvegesen szerették ábrázolni.

Azonban a rómaiakról csak azt derítette ki a kutatás, hogy ők használtak ugyan vízzel telt üveggömböket a világosság összegyűjtésére, a hogy sötétes műhelyekben lámpással dolgozó kézműveseink is használják a világosság-vető golyó alaku vizes üvegeket talán a golyónak nagyító hatását is észrevették, de a világosság ilyen gyűjtését ők nem az üveg golyó alakjának, hanem a benne foglalt víznek tulajdonították. Ebből tehát a szemüveg feltalálásáig el nem juthattak. Nero-nak sem lehetett a smaragdon nézésből több haszna, mint a gyermeknek, ki színes üveg-cserépen nézve gyönyörködik, hogy mindent színesen lát, vagy a ki a törtött pohár fenéken nézve át, mindent kicsinyítve és eltorzítva lát. A szeszélyes nagyrunk szeszélye lehetett a smaragdon nézés, a hogy szeszélyességből a vörös kakast röpítette fővárosra háztetőre, hogy fogalma legyen Trója égéséről. Legfőkébb úgy lehetne őt tartani az első optikusnak, a hogy az egészségtan né-mely művelői ő neki tulajdonítják a városok építésének első egészséges forradalmát, a ki azért gyujtatta fel az egészségtelent épített Rómát, hogy romjain az egészségtan követelményei szerint alkosson újat. Ha a szemüveget a rómaiak használták volna, ásatások alkalmával, lehetetlen, hogy ne bukkantak volna régiség-kutatóink az elpusztíthatatlan anyagu szemüvegre is.

A mai megállapodások szerint a 13-dik század vége felé a barátok foglalkoztak az üveggömbözzéssel. Két barát vált híressé a nagyító üvegek készítéséről, az egyik az olasz de Spina, a másik a tudós angol barát Bacon Roger.

Ők azonban csak erős nagyító üvegeket készülttek, a pápaszeműl használható gyöngye szemüvegeket nem ismerték, ezek készítésére Salvino d'Armato degli Armati firenzei bankár talált rá 1285 és 1290 között. Ő 1317-halt meg és sirja keresztjére rá is vésték, hogy Inventore degli Occhiali, azaz a szemüveg föltalálója. Mikor siremle-kére rábukkantak, kételkedtek a föltalálás igaz voltában, azt állítva, hogy efféle föltalatok mindig hazudnak. Azonban más följegyzések is bizonyítják, hogy ha nem is Salvino d'Armato lett volna a föltaláló, az 5. korában kellett a közökhajlének e módjára bukkani s így az ő neve legalább a föltalálás korának a személyesítője. Sirkövére az inventore degli occhiali után nyomban azt vésette a vallásos buzgóság, hogy Diogli perdoni la peccata, vagyis: Uram, bocsásd meg neki bűnét. Azt hiszem, nem szolgált rá, hogy czélzatosságot lássunk e kegyes mon-dásban, mintha tán a szemüveg föltalálása lett volna az ő vétké.

A szemüveg föltalálása korának megalapítására nézve három egybehangzó följegyzés is van. Egyik a pizai Santa Cacharina kolostor írott krónikája, mely azt mondja, hogy az 1183-ban elhunyt de Spina barát, ki a szemüveg készítését a föltalálójától látta, terjesztette el a használatát. A másik egy barát-

nak 1305-ben Firenze-ben mondott predikálása, melyben határozottan mondja, hogy alig husz esztendeje, hogy a világ egyik leghasznosabb mesterségét, szemüveg készítését föltalálták. Ő ismerte is, mulatott is avval az emberrel, a ki föltalálta. A harmadik bizonyíték egy 1299-ből származó olasz kézirat, melyben egy öreg ember panaszkolja, hogy öregségében annyira meggyöngült a szeme, hogy sem olvasni, sem írni nem tudna, ha mostanában föl nem találták volna a szemüveget (senza vetri apellati okiali, truovati novellamente per comodita delli poveri vek, quando affiebolano de vedere.)

A szemüveg ismerete és használata a 14-ik század folyamán igen gyorsan elterjedt. Egy szemorvos már így hirdeti az ő irjté, hogy a ki használja, ugy megerősödik tőle a szeme, hogy szemüvegre sem szorul. Csodálatos, hogy még mai napság, a 19-ik század végén is hitlere találnak olyan hirdetések, melyek ugy magasztalnak holmi szemvizeteket, hogy azok elhárítják e hályogot és a szemüvegtől megóvják a szemet.

Érdekes, hogy az ezermester kínaiak a szemüveg feltalálására is maguktól rábukkantak, sőt talán előbb használtak szemüveget, mint az európaiak. A mikor a keresztény vallás hirdetői Kinába eljutottak, ott már általánosan el volt terjedve a szemüveg. Ők azonban nem üvegből, hanem barnás kristályból készülték szemüvegüket, melyeknek nagy karikáit selyem fonállal kötötték a fülük köré. A régi hagyomány a kínai szemüveg mai alakján is meglátszik, a hogy a Veresczagin képeknek kiállításáról szerzett

mány mindezek helyett megcsinálta a vallás-háborút.

Több szónok nem volt felírva és Szilágyi Dezső szavazás alá bocsátotta a költségvetést, melyet a Ház csaknem egyhangulag fogadott el.

A részletes vita holnapra halasztatván, a mai ülés ezzel véget ért.

Az ujoncz-jutalék

Budapest, január. 31.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap Széll Kálmán elnöke alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette azt a jelentést, melyet a honvédelmi miniszter nyújtott be az 1894-iki rendkívül kedvező ujonczozási eredmény következtében a 12.500 főnyi törvényes ujoncz kontingensen felül régebbi hátralékok fejében besorozott honvédgyalogsági ujonczok kiképzésére szükséges költség fedezet tárgyalásán.

Szerb György előadó ismertetőn a jelentés tartalmát, miután a törvény értelmében az ujoncz-hátralékok pótlándok abban az időben, midőn az ujonczozási eredmények ezt megengedik, hozzájárul a miniszter azon előterjesztéséhez, hogy az ujoncz-többlet kiképzésére szükséges 600.000 frt a honvédelmi tárca költségvetésébe átmeneti kiadásként felvéssék.

Horánszky kéri a minisztertől, mely években merültek fel azon hátralékok, a melyek most fedeztetnek.

Fejérváry báró miniszter válaszolja, hogy az új védtörvény életbelépte óta minden évben mutatkoztak hátralékok, s a honvédségnél felmerült ezen összes hiányokat teljesen fedezi a mult évi örvendtesen kedvező ujonczozási eredmény.

Horánszky a törvény betűjéből mást nem tud kimagyarázni, minthogy csakis a megelőző hátralék fedezhető a következő év ujonczozási többletével; az, hogy vajon a korábbi évek hátralékai is fedezhetők-e, leg-alább is kétes.

Fejérváry b. miniszter kimutatja, hogy évről-évre számított a hátralék s a követett eljárás teljesen megfelel a törvénynek.

Molnár József a nyert felvilágosítások után is aggályosnak tartja azt, hogy előző évek hátralékai fedeztessenek a nélkül, hogy erről az ujonczozási törvényjavaslatban említés tétetnek s a hátralékok is megszavaztatnának.

Fejérváry br. miniszter válaszolja, hogy az előző évi ujonczozási eredmények az ujonczozási törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a ház véderő-bizottságának mindig bemutatnának.

egyik képmről látom. A képről azt is látni, hogy a kínai pápaszem nem támaszkodik az orr hátára, hanem támaszkodik a homlokra. Azonban a régi műveltségű Kína határain túl nem igen ismerhették a szemüveget. Ha a mostanság Kína hatósága alatt levő mongolok irástudók lettek volna, Európába öznölésük bizonyára itt hagyta volna a szemüveg ismeretének nyomait, a hogy pl. állítják, hogy a mágnesestűnek irányjelölő hatását ők ismertették meg Európával.

A szemüveg legrégibb alakjáról azt mondják, hogy a két szaru pápaszem-alak lett volna a régiek. Ennek ellene mond az egyetemi könyvtárban tett érdekes felfedezés. Máthé és Szádeczky könyvtári tiszték segítségével átkutattam a régi viseleteket ábrázoló képes könyveket s az 1414—1418. konstanti zsinatot ismertető illusztrált verses kézirat fotográfiai másolatában bukkantam arra a képre, melyen Zsigmond király Miláno urát herceggé avatja. Az oklevelet fölolvadó szekretárius orrára a szemüveg úgy van rácsipetve. A mai orrcsipetőtől azonban különbözik, mert nem egy rugó, hanem kettős rugó tartja, mely a homlokig érve, csuklóformán áll össze. Ez a kép oly ritka, hogy az egész világban csak negyven másolata van a württembergi Könyvség grófok birtokában levő eredeti műnek.

Az akadémiai könyvtár egyik könyvében megvan a 16-ik században élt Cránmer Tamás érsek képe, ki VIII. Henriket nejeitől elválasztotta s királyt az egyház reformálására sarkalta. Képen már a maihoz hasonló orrcsipetőt látni.

Horánszky azt tartja, hogy ezen felvilágosításra nemcsak a véderő bizottságának, de az egész háznak szüksége van. Kivánságos lenne, hogy a költségvetésben fellelhető tényleges ujonczosági eredmény s hogy az ujoncz-megállapítási törvényjavaslatba mindenkor a hátralék is vétesse fel, hogy a törvényhozás teljes képet nyerhesen.

Fejérváry b. miniszter válaszolja, hogy a véderő-bizottság, ha szükségesnek látja, az ujonczosági törvényjavaslatról szóló jelentésébe felveheti az előző évi eredményről szóló adatokat, s ha a ház kívánja, akkor fel is fognak ezen adatok a jelentésbe vétetni.

Hegedűs S. azt tartja, hogy a költségvetési előirányzatba fel lenne vehető, a mennyire lehetséges, azon tényleges ujoncz-állomány, a melynek kiképzetése azon költségvetést terheli fogja.

Gromon államtitkár válaszolja, hogy e tekintetben egész pontos kimutatást a költségvetés összeállításának alkalmával előterjeszteni merőben lehetetlen.

Láng Lajos elismeri ezt, de mégis kivánságos tartaná, hogy jövőre azt, ami a hátralékokra esetleg szükséges, legalább approximativ a költségvetésben feltüntessék.

Fejérváry báró miniszter készséggel hajlandó e kívánságnak eleget tenni, ha csak a mint ezuttal történt — töle nem függő nehézségek útját nem állják ennek.

A bizottság elhatározta, hogy a 600.000 frt megszavazását hozza javaslatba, Széll javaslatához képest, oly értelemben, hogy ez összeg a honvédelmi tárcza átmeneti kiadásai közé vétesse fel.

Négyszáz ember halála.

London, jan. 31.

Négyszáz ember halálát jelentik ide Lovestofból. Rotterdamból és Abardeen közt két hajó ütközött össze. Az egyik hajón, az „Elben” lévő utasok és a hajólegénység legnagyobb része a vízben lelte halálát. A megmaradtokról a következő részletek érkeztek ide:

A londoni „Lloyd”-hoz Maasluis-ból érkezett távirat jelenti, hogy a „Crotie” angol gőzös, mely Rotterdamból Abardeenbe ment a nevezett városba ért, azt a hírt hozta magával, hogy ma reggel fél hat órakor a Hoek van Holland-tól 30 méternyire egy nagy gőzzel összeütközött. A „Crathie” egy 470 tonnájú kis szegőgőz. Elöl erősen megsérült, de nem kapott lyukat. A gőzös holnap javítás végett Rotterdamba megy.

Rosszabbul járt azonban a másik hajó az „Elbe”. Az összeütközés a hoeki világítótoronytól 47 méternyire történt.

Az est sötét volt, de nem volt ködös. Az összeütközés borzasztó volt és a lökés a géphelyiség mélyébe hatolt. A víz azonnal elöntötte az Elbe hátó részét. Az összeütközés után rémséges zűrzavar támadt, a melyben mindenki a csónakokat igyekezett elérni.

A hajón levő személyeket iszonyu rettegés fogta el. A legtöbb már ágyba voltak, midőn az összeütközés megtörtént. Rémtünettel fölriadtak a földszetre, hol a csónakokat kétségbeesetten küzdve indult meg. Azonban, úgy látszik, hogy az „Elbe”-ről három csónakot bocsátottak vízre, a harmadikról azonban hiányzik még ez idő szerint minden hír.

Ideérkezett jelentések szerint az elsőosztályú utasok közül nem is menekült meg senki és a második osztályúak közül is csak öt. Az öt utason kívül még az első mérnököt, a harmadik tisztet, 4 gépészt, 7 matrózt és a révkalauzt mentették meg.

A 16. és 17-ik században a spanyol udvari viselethez okvetlenül megkivánták a jókora szemüveget, annál nagyobb, mennél előbbkelő volt valaki. A francia forradalom idején pedig a meglehetősen maskarás divatú fiatal emberek (incroyables) és hölgyek (merveilleuses) csak úgy hordták divatképen a nyeles lorgnon-t, mint a mai Guy-Gontran-Gaston alakok és magyar követők a dzsentrik az ember arcát felémászártorító monoklit.

A karrikatura-rajzolóknak is kedvelt eszköze a szemüveg. Láttam a múlt század végén és a század elején élt híres francia rajzoló Grandville egyik képét, mely az orruk-nál tovább nem látó francia akadémikusokat ábrázolja. Csupa furcsa szemüvegű, szemelenczöjt csoda-figura.

A szemüveg történetéből érdekes volna tudni, honnan származott a magyar pápaszem név. A Magyar Nyelvőr érdekes feladatot teljesítene, ha ezt kiderítené. Én csak annyit tudok róla, hogy Pápai-Páriz nagy szótára ismeri, valamint Molnár Albert szótára is (1604).

A kik e sorokat olvassák, sok szemüveg-olvasó is lehet köztük. Ez ünnepi szám olvasásakor büszkébben tehetik föl pápaszemüket, mert hatszáz éves multtal dicsekszik az a két ablak, melyen keresztül lapunk mai számát olvasgatják.

Dr. Cs. J.

Ezek azt mondják, hogy az Elben 240 utas és 160 emberből álló legénység volt. Ezeknek sorsáról mit sem tudnak.

Az Elbe az összeütközés után azonnal elmerült. A megmentettek közt egy nő is van.

A megmenekült harmadik tiszt Stollberg elmondotta, hogy tényleg csak két mentőcsónakot sikerült vízre bocsátani. Ezek közül is egy azonnal elmerült és a rajtalévők közül csak egy Böcker Anna nevű hölgyet mentettek ki a másik csónakba.

20 perc után, mely idő alatt nők és gyermekek a csónakokra szálltak, az „Elbe” hirtelen elmerült.

Az eltűntek jegyzékében a következő magyar hangzású nevek találhatók:

Lukács János, Kubás Mór, Paczák János, Vojnovics Ludomir, Béni János, Turcsányi Mihály, Vismár János, Blozsák György, Babos Mari és gyermeke, Gajda Mihály.

Az eltűntek közt van Baumann, a magyar származású színész, ki legutóbb egy berlini színház rendezője volt.

A hét krónikája.

Kolozsvár, febr. 1.

Ismét egy hét, a mely eseményekben csendes, egyhangú, szüntelen. Csak annyival haladt előbb a világ, hogy kezdik megszokni a Bánffy kabinetet. Illetőleg a Bánffy-kabinet kezd beletalálni magát a helyzetbe. A közoktatási tárcza általános vitája véget ért. Volt egy csomó beszéd, a melyek szolottak a közoktatás misériáról, a teendőkről, a szükségletekről és Wlasics a miniszter ígéreteket tett, a mely ígérek mindig azért tettek, a miniszterek részéről, hogy soha se tartassanak meg.

Régi dolog ez már. A miniszter mindent ígér, de semmit sem vált be.

A hétnél nem épen utolsó és nem kevésbé tanulságos eseménye az a hír is, hogy a miniszterelnök a bécsi körök kedvence. Ebben a hírből ránk nézve nem lehet semmi örömdetes. Századok tapasztalatai azt mutatják, hogy a ki a bécsi körök előtt valaha kedves volt, az nekünk mindig veszedelmünkre tört.

Nem állítjuk, hogy Bánffy is ezért volna kedves. Még nem tudjuk bizonyosan, hogy kedves-e? és ha kedves, hogy miért az, de ebben a körülményben mindig veszélyt lát a magyar. Különben az idő méhe viselő. Születni fognak nagy dolgok és nemcsak a ki-világlik, hogy Bánffy Dezső miféle marokkal tartja az ország kormányának gyeplőit.

Nálunk eseményeket a farsang csinál csupán. A politika hullámai elismulva érkeznek ide. A farsang azonban jól indult. Az idén minden bál, minden mulatság arról nevezetes, hogy jól beitt.

Nem számítva az apró, cseprő közbeeső mulatságokat, biztosan felállítjuk a bál sikereire nézve a következő fokozati sorrendet: a jogász-bál sikerült, az orvosbál sikerültebb, az Emkebál legsikerültebb az „Itthon” bálja legsikerültebb. Ezenkívül bál rendeznek az iparosok, a dalkörök, az iskolák a tüzoltók, valószínűleg az udvari legények is lesz bizonyos Katalin, vagy micsoda bál, melyből okvetlen kitűnik, hogy Kolozsvár ugyancsak benne van a világlombban. Carneval herozeg bizonyára meglesz velünk elégedve.

A hó megint bajt csinált. Megakasztotta a közúti vasutat és meggyújtotta a vá-

ros dolgát. Napestig fogatok és emberek dolgoznak, hogy a szűkebb utcákat megszabadítsák a hó-hegyektől. Ezek a hegyek ugyancsak lehetetlenné teszik a szabad közlekedést s miután az olvadás nem segít, a városi hatóságok kell a dolgoz segíteni, a mi tetemes kiadásba kerül. Az idei tél ugyancsak furcsán viselte magát. Számbavehető hideg alig volt, hanem a hó térdig ért. Azt mondják, hogy dus természetű nyár következik. Igaz, hogy sem az elő, sem a nyomtatott kalendariumok nem hitelesek.

Ime a hét krónikája csupa hétköznapi eseményekből. Ezek is nem új keletűek, és többnyire csak megismételték magukat.

K—s.

A kolozsvári lutheránus egyház egy éve.

Grätz Mór a kolozsvári lutheránus egyház első papja „Mozzanatok” cím alatt egy praktikus s igen helyes kis füzetet adott ki, a mely az egyház egy évi életét tükrözi vizsgálva. Ez adatok szerint a múlt évben egyháztanácsosok voltak:

Andrásofszky Dániel, Andrásofszky Ede, Benigni Sámuel, Böhm Gusztáv pénztárnok, Czirják Károly aggházi gondnok, dr. Engel Gábor, dr. Genersich Antal gondnok, dr. Martin Lajos, Reményik Viktor, Ritter Gusztáv, Valentini Adolf.

Született és keresztesztetett: a múlt évben 24 fiú és 24 leány; összesen 48; többlet az előző évről képest: 11.

Konfirmáltak: 16 fiú és 11 leány; összesen 27; többlet 1.

Kihirdetett 25 pár; ebből nálunk esküdt 3 egyező és 9 nem egyező vallású; összesen 12 házaspár, többlet 3.

Meghalt: 28 férfi és 24 nő, tehát összesen 54 tagja gyülekezetünknek: többlet 12.

Urasztalához járult: 164 templomban; otthon, betegágyon 7; összesen 171; többlet 37.

Áttért a luth. vallásra: 2 nő; töltünk más egyházba egy sem!

Törvényesen elvált: 1 pár; 1 kevesebb, mint a múlt évben.

Az elemi iskolát látogatta: 106 fiú és 99 leány; összesen 205 tanuló látogatta.

Városi szakszabizottságok ülése.

Kolozsvár, febr. 1.

Városunk törvényhatóságának mind a négy szakszabizottsága tartott ülést a tegnapi napon a városház közgyűlési termében. A tagok akkora számban jelentek meg, hogy valóságos kis közgyűlés alakult. Ez az eset csak dícséretet érdemel s örömdetes, hogy azok, a kik a szakszabizottságokba ez év első közgyűlésében beválasztottak, meg akarják mutatni, hogy a város ügyei iránt igazán érdeklődnek.

Jelen voltak: Albach Géza polgármester, mint elnök, Tarnai Mór aljegyző, mint jegyző, Boros György, dr. Csávás Gyula, dr. Csiky Viktor, Dávid Antal, Deák Pál, dr. Feilitsch Arthur, Ferenczi Ignác, Ferenczi Miklós, dr. Finały Henrik, dr. Fischer Lajos, Gombos Ferencz, dr. Groisz Gusztáv, Haas János, Hatsek Antal, dr. Haller Károly, Kiss Sándor igazgató, Koleszár Sándor, Matutssek József, Merza Lajos, dr. Nagy Mór, Pál István, Palóczy Lajos, Pál János, Reil Dániel, Salamon Antal, Sándor József, dr. Szabó Gyula, Szabó Sámuel, Szathmári Elek, Szilágyi György, Szvacsina Géza, dr. Török István, dr. Trandafir Miklós, Ulár Pál, dr. Vályi Gábor, Vince István, mint szakszabizottsági tagok.

Alan nem kísértette meg ötöt visszatartoztatni, és nem ajánkozott tánczosát felkeresni. Némán állott meg az ajtóban, elgondolkozva s szomorú tekintettel nézett a vidám jelenetre, a szép férfiakra és még szebb asszonyokra, és Klárára, aki legszebb és legbüszkébb volt mind között, s az általa hallott különös hangra gondolt.

Bizonyosan képzelődés volt, a hogy Klára mondta. Ő nem hallott semmit. Igen, csak az én képzelődésem volt!

Alan ezt mondta magában, és ezt igyekezett elhíttatni magával; de midőn felőla mulla egy rémtülettől elfehéredett arcú cseléd jött szaladra az előcsarnokon keresztül, s az ő karját érintve kérte, hogy rögtön menjen a könyvtárba, nem volt nagyon meglepetve. Csak az történt, amit várt, és amire el volt készült!

Klára, aki épen e pillanatban haladt el mellettük, észrevette a cseléd dult arcát és és különös modorát, s a táncosát — kitől bocsánatot kért — elhagyva, Alan mellé állva azt kérde —

— Róbert, mi történt? Van valami baj — az atyám beteg?

— Kisasszony, ő nincs egészen jól — mondá Róbert, tehetetlenül nézve Alanra. Sir — sugta — ne engedje a kisasszonyt oda jönni — legalább még most nem.

Alan gyöngéden tette kezét a Klára karjára.

— Menj vissza édesem a vendégekhez; rögtön utánnad küldök, ha atyádnak szükség van rád, mondá megnyugtató hangon; és ne ijedj meg.

— Én nem vagyok megijedve.

Tárgyalásra került a tárgysorozat 3 pontja:

A vallás és közoktatásügyi miniszter leírta a polgári leányiskola felállítását tárgyában, — a II. községi iskola építésére szükséges költsön felvétele, — a köztisztaságra vonatkozó új szabályrendelet.

Az első tárgyra nézve dr. Nagy Mór tanácsos, előterjesztvén, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltósága (br. Eötvös) az ev. ref. egyház igazgató tanácsával folytatott tárgyalások következtében hajlandó az ev. ref. leányiskolát mint polgári leányiskolát államosítani, ha az épület a czelnak megfelelően átalakittatik (a ref. status költségen és tulajdon jogának fentartásával), s ha a város — figyelembe véve szűk anyagi viszonyait — legalább 1000 frt évi hozzájárulást biztosít, — szakszabizottságok tekintettel a tanügyi követelményeire és az intézmény áldásos következményeire: örömmel fogadják a miniszter leírát és az évi 1000 frt hozzájárulásnak megszavazását melegen javasolják.

A II. községi iskola építésére szükséges költsön felvétele tárgyában szakszabizottságok érdemleges javaslatot nem tesznek, a míg az építés kivételére vonatkozó versenytárgyalás eredményét nem ismerik.

A köztisztaságra vonatkozó új szabályrendeletet általánosságban sem fogadják el, hanem a szakszabizottságok kebeléből egy szűkebb körű bizottság kiküldését javasolják, — mely bizottság a kérdést beható tanulmány tárgyává tevén, egy a helyi érdekeknek megfelelő szabályrendelet tervezetét lesz hivatva előterjeszteni.

Elnök, polgármester az ülést este 1/2, 7 órakor berekesztvén, a tárgysorozat 4-ik pontjában felvett két kisebb szabályrendeleti javaslat tárgyalását folytatónak a mai nap délutánjára tűzte ki.

Értsük meg egymást.

(A városi képviselők köre.)

Kolozsvár, febr. 1.

A „Kolozsvár” két számában foglalkozik a városi közgyűlés szombati választásával. Nincs megelégedve az eredménnyel, s e miatt „destructio”-ról beszél és sürgeti egy új városi párt megalakulását.

Feltesztük a „Kolozsvár”-ról, hogy városunk érdekében komoly célja van, s mindkét felszólalását a komoly cél érdekében iratnak tekintjük s ugys kívánunk ahhoz szólni.

Eppen ezért először is határozottan visszautasítjuk azokat a vádakokat a melyekkel a városi képviselőket illette a kik nem a tanács szavazó lapjaival szavaztak.

A ki „sajnálattal konstatalja, hogy dominálóvá kezd válni a nagyképűsködés és szereplési viszketeg” — az ne számítson eredményre a köztitgyek terén. Mert minden érdemleges munka lehetetlenné van téve ott, a hol nem bízunk meg egymás szavában és szándékában.

A „Kolozsvár” nem gondolta meg, hogy a városi képviselő testület vagy annak fele része, avagy legutolsó tagja is nem „misera plebs” hanem egy azok közül a „választottak” közül, a kiket a városi polgárság bizalma küldött be a közgyűlési terebe.

A választás módja és tisztasága felett nem vitakozunk. Mi tudjuk nagyon jól, hogy a városi tanács pártja igyekezett megragadni minden módot a maga jelöltjei bevitelére. — Csak nem veszi rossz néven a „Kolozsvár” hogy nem nézték mindezt összedugott kézzel azok a kiket éppen „pártpolitika” szempontból a tanács nemcsak, hogy figyelmen kívül hagyott, de sőt teljesen törölni igyekezett

minden olyan szerepkörből, a hol bírálatot gyakorolhattak a tanács eljárásai felett.

A „Kolozsvár”-nak kettős a panasza. Egyik az hogy a „szakemberek” kiszorultak a másik meg az „hogy pártemberek” jutottak be a bizottságokba, különösen pedig a „közigazgatási bizottságba”. Lássuk az utóbbit.

A városi tanács jelöltjei névsorát ismerjük s abból azt vesszük észre, hogy a közigazgatási bizottság jelöltjeivel ugyanabban a hibában szenved a mellyel a „városi képviselők” körét vádolja mert biz ő az egy Groisz Gusztávon kívül mind válogatott kormány-párti embereket jelölt. Ha tehát hibáról lehet szó az egyiké egyenlő nagy a másikéval. Ezt jó lesz nem bolygatni.

Hogy egy-két szakember nem választott be oda a hova jölnie volt ezt a Kolozsvár tulajdonítsa a választási esélyeknek, a miknek alkotmányos intézmények szervezésénél mindig kívánnak téve a jelöltek.

Annyi bizonyos, hogy a „városi képviselők köre” a maga jelöltjeit az összes szakszabizottságokba 2—3 kivétellel mind bevitte. Az is bizonyos, hogy a körnek eddigéig 61 tagja van, tehát több felénél az összes képviselőknél.

Tény az is, hogy a körben minden politikai pártállású ember van. Tény, hogy az elnöke kormánypárti, a jegyzője pártönkivüli. Nekünk meg van reményeségünk ez iránt is, hogy a körbe még többen be fognak lépni, mert már sok ideje, hogy mindenki óhajtott, egy olyan kör alakítását a melyben a város ügyeit a város érdekében előre megbeszéljük a képviselők, s ne legyenek kénytelenek az előadói házagos, vagy bőbeszédű előadások után határozni. Ha ezt a „Kolozsvár” is óhajta, akkor vegye nyugodtabban a törteket, mert hát régi dolog, hogy gyökeres kurát csak gyökeres operatio lehet végezni.

Február

1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Előfizethetni

lehet bármely naptól kezdve.

Előfizetési díj: Három hóra 4 frt, egy hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek az „Ellenzék” kiadóhivatalának küldendők.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 1.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt hétfőn (február 4.) jelenik meg.

— A kolozsvári színház államosítása.

A színészeti jubileum alkalmából létesített állandó bizottság, mely — a közönség meleg támogatása mellett — közel harmadfél év óta buzgólkodik a kolozsvári színház államosítása érdekében: — tudvalevőleg többször intézett már e fontos kérdésben fölterjesztéseket a kormányhoz, a hol az ügy iránt sok jóakaratot tanúsítottak. A bizottság most a képviselőházhoz intézett terjedelmes kérvényt, melyben (az államosítás jogosultságának, szükségességének, sürgősségének kifejtése után) kéri, hogy a ház utasítsa a kormányt, hogy a kolozsvári színháznak közvetlen állami kezelés alá vételére szükséges összeget már a legközelebbi (1896. évi) állami költségvetésbe vegye föl. A kérvényt, melyet a képviselőház tegnapi ülésén

A vendégek között gyorsan elterjedt a hír, hogy Sir John veszélyesen beteg.

Már többen eltávoztak; s a kik hátra maradtak összecsoportosulva állottak a csarnokban a kocsiukra várakozva, s jaggályos arccal és halk suttogó hangon beszélgettek egymással.

— Jöjj el innét édesem.

Alan tisztelettel tette a hideg kezét a halott keblére s Klárához fordult.

— Atyádnak nincs többé szüksége rád. Klára jöjj ki innét velem — mondá gyöngéden.

A leány esdeklőleg nézett reá.

— Még nem, Alan! mondá. Oh, ez nem igaz — nem lehet igaz! Alig egy pár órával ezelőtt oly jól volt és oly vidám! Nem tudom elhinni hogy ő meghalt! — kiáltá a leány és egész testében megrázkodott. — Ki látta őt utoljára?

Hát senki sem tudja, hogy mikor és hogyan történt? — s a halott nyugodt arczáról vadul tekintet Wentworthnéra. Egészen egyedül volt? — kérde tőle.

— Klára, holnap mindent meg fogsz hallani és jobb lesz ha most távozol, mondá Wentworthné szigorú hangon.

De Klára nem hallgatott reá; az igazatosságot és bánat miatt majdnem örült volt, s midőn Alan karon fogta, — s a szobából ki akarta vezetni, türelmetlenül taszította azt félre.

— Én tudni akarom — kiáltá — Róbert mondja meg nekem, — egyedül volt atyám?

(Folytatása köv.)

történt bejelentés után a kérvényi bizottsághoz utasítottak, — egyik közelebbi számunkban fogjuk közölni.

— **A kolozsvári egyetemről.** A király, mint a hivatalos lap jelenti, dr. Ferenczi Zoltán kolozsvári egyetemi könyvtárigazgatónak és magántanárnak az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári czímet és jelleget adományozta.

— **A jégünnepély.** A vasárnapi jégünnepély kedves találkozója lesz városunk közönségének, mely nem lesz a pusztá nézéssel kénytelen beérni, de maga is kiveszi részét annak ügyeiből. Így mindjárt az ünnepélyt megnyitó lámpionos menetben és mutatványokban, melynek vezetését legjobb koreográfusaink vállalták el. A hóféherkét pedig francia négyes követi nagy mulatságára a koreografáló közönségnek s szép látványosságul a nézőknek. A tévékeny rendezőség, hogy a négyes egybevágo és sikerült legyen, a tegnapi villanyestélyt igen ügyesen használta fel egy próbanégyes eltávolítására. A katonazene peszgo hangjai mellett igen szépen sikerült a kísérlet, melyből mintegy 80 pár vette ki részét. A hóféherke próbái napoként folytak Vendrei Ferenc szimfonikus szakértő szíves vezetése mellett, a hópáloka épül, a festőnél festőbb jelmezek készülöben vannak.

— **A mensa academica** újabb alapítványával gyarapodott. Szabó János szamosújvári püspök ur 50 forinttal a mensa alapító sorába lépett. A nagylelkű alapító gyűjtést is eszközölt. Iyén Papin János 2 frtot, Bene Sándor 1 frtot, Georgiu János 2 frtot, Lazaru Miksa 1 frtot, Porde László 1 frtot adományoztak. Fogadják a bizottság köszönetét.

— **Sulyos veszteség,** érte Fanghné-Gyujtő Izabella ismert írónő. Bájós és szeretetreméltó fiatal leánya: Fangh Iza az éjjel Budapesten, váratlanul támadt szívgöres következtében, meghalt. Kolozsvárt is bizonyára meleg részvétellel fogadják e gyászhirot. Az elhunyt sógorneje volt Pákei Lajos főmérnöknek.

— **Diák-bál.** Az ev. ref. kollegium febr. 6-én tartandó báljára már szétküldötté a meghívókat. A ki tévedésből nem kapott, de igényt tart rá, sáveskedjék a bál elnökéhez, Kovács Dezsőhöz (ev. ref. kollegium) fordulni, ki a legnagyobb szíveséggel szolgál vele.

— **A kolozsvári Izabella egyesület** védnöksége alatt álló elhelyező intézetet napnap után igen sokan keresik fel. A kereslet, falusi leányokban akkora, hogy az eddig érkezettekkel mind elhelyezték s most újabbakat átirnak a községekhez, hogy 50—60 leány elhelyezhető bármely napon, a mint érkeznek. Különösen székely leányokat és német ajku leányokat keresnek a jobb család tartó gazdák. Szakács női teendőkre is azonnal elhelyezést találna 20—25 jelentkező. — Nehézebben tudnak alkalmazást nyerni a különlegesebb foglalkozást keresők. Három egyén keres számtartói ipánai állást, szőlőszet, vagy tehénészt körében teljesítendő feladatokban jártas egyik. Egy szegény sorsu, művelt kisasszony házzvezetőnői, felolvasónői alkalmazást keres. Szerény feltételek mellett, főleg jó bánásmódot kíván. Azonkívül több rendbeli házi teendőkre vannak jelentkezők.

— **Felolvasás.** A Dávid Ferencz-egylet felolvasása vasárnap délután 4 órakor fog megtartatni az unit. főiskola dísztermében. Dr. Brassai Sámuel felolvasását a bibliáról bemutatja B o r o s György tanár; G r á t z Mór ev. ref. lelkes, felolvas G u s z t á v Adolfról és a G u s z t á v Adolf egyletről. A felolvasásra szívesen látja az érdeklődőket a választmány.

— **A kolozsvári iparos ifjak önképző-köre,** saját pénztára javára 1895. évi február 10-én, vasárnap, a Redut helységében rendezendő zártkörű táncestélyt rendez.

— **A jégről.** Tegnapi este villanyos világítás és katonazene mellett vigyan folyt az iringálás a kolozsvári sétatéri jégpályán. Szobbnél szebb leányok fess asszonykák és bájós bakfiscek lepték el a jég sima tükre s az ide-oda száguldozó bajas alakok festői szép látványt nyújtottak. Csak 7 óra után ért véget a kellemes mulatság.

— **Mire való Kolozsvárt és másutt a telefon?** Másutt arra való, hogy az ember valakivel az ügyeit minél gyorsabban, röviddebb és minél kényelmesebben intézhesse el. Kolozsvárt azonban a telefon arra való, hogy az ember minél többet bosszankodhassék. Mert nálunk nem lehet gyorsan intézkedni telefon útján. A központban egy fél óráig kell csegetni (100 eset közül 50-ben, hogy tiszta igazságot mondjunk), míg méltóztatnak megkérdezni, hogy mit akarunk. Azután egy negyedóráig kell várni, míg az összekapcsolás megtörténik. Ugy, hogy a város végére elmehet az ember gyalog, míg a telefon útján eljut ahhoz, kivel beszélni akar. S ez esetben, ha az ut mindjárt kellemetlen is, nem bosszankodik az ember, mert tudja, hogy nincs rá méltó oka. Igen gyakori bosszuságok okoz az is, hogy a központban beszéd közben gyakran kikapcsolják az illetőket, mielőtt bevégették volna mondanivalójukat. Ekkor aztán csegethet az ember akármennyit, mert a központ annak veszi, hogy léscsegetnek. Szóval igen mulatságos Kolozsvárt a telefonirozás annak, a ki nem telefonoz, csak szemléli a telefonozás itteni állapotát, de a ki 5 frtot

fizet havonként ezért a mulatságért, annak bosszantó és unalmas ez a dolog.

— **A polgári dalegylet mulatsága.** Kedélyes és jóízű mulatság lesz holnap a kolozsvári iparos-egylet főtéri palotájában. A polgári dalegylet rendezi ott második házias estélyét. A rendezőség élén Benigni Sámuel és Rignáth Sándor állanak, a kik mindent elfognak közvetni, hogy a publikum jól találja magát.

— **Meghívó.** Van szerencsém a m.-vásárhelyi verseny-egylet és urlovas szövetséget igazgató választmányának tagjait jövő február hó 9-én d. e. 10-én d. u. 9 órakor Marosvásárhelyre a vármegyeház kistermében tartandó ülésre tisztelettel meghívni. Marosvásárhelyi 1895. jan. 30. Eperjesy György titkár.

— **Színház.** Tegnapi felújították Herczeg Ferencnek jóízű bohózatát, a „Három testőrt”, melynek tegnapi előadásán a régibb szereplők közül három tag hiányzott: Pusztai Béla, kit az este Klenovics helyettesített, Osváth Gerő, kinek szerepét tegnap Török Károly játszta és K. Szerény Gizella, kinek szerepét Horváth Paula vette át. Az előadás különben tegnap is elég kifogástalan volt s a közönség mindvégig jól mulatott a szellemes ötletekben gazdag darabon. Az első felvonásban Hollender táncz és vívómester mutatta be néhány színházi taggal saját szerzeményű társas magyar tánczát, mely a kevésbbé praktikus és kevésbbé változatos francia négyest tánczestélyeken bátran pótolhatna.

— **Villamos világítás** czimen tiz „Ellenzék” több számában közreadott, folytatásos közleményt, lapunk közelebbi számában fogjuk befejezni ugyanakkor reflektálunk azokra az észrevételekre, a melyek egy városi tanácsbeli által — jegy alatt e közleményekre tettettek.

— **Kötöke.** Az ág. hitv. ev. nőegylet holnap február másodikán Trajanovics Györgyné urnó lakásán (Pusztai és Wesselényi-utca sarkán a tanítónő-képezde mellett) kötőkét tart, a mire ezennel felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Hidegzsamosi víz a kolozsvári vízvezeték részére.** Ezen a czimen egy nagyon szépen kidolgozott pótvajaslátot kaptunk Melitskó Lajos főmérnöktől, városi bizottsági tagtól, az „Ellenzék” decz. 6. számában megjelent hason tárgyú közlemény folytatásául. A sok körültekintéssel s a város érdekeinek szem előtt tartásával készült javaslatot lapunk közelebbi számában közreadjuk.

— **Főlkérem** az ez idei orvosbál rendező bizottságának azon t. tagjait, kik bál rendezői jelvényeiket ki nem váltották, hogy azokat nálam febr. hava 3-ig bezárólag, lakásomon Belkirály-u. 12. szám alatt, naponta d. u. 2-től 1/2 4-ig átvenni szíveskedjenek. Markovits Jakab b. b. pénzt. ellenőr.

— **A szemét.** A szeméthordási fizetést nem az eddigi 11 %-os póttadóval, hanem lakrészenként és évenként 1—1 frttal kívánta teljesíteni a Kolozsvári tanács javaslatában. A javaslatot általánosságban sem fogadta el a szakosztály.

MI LESZ VASÁRNPAP?

Vasárnap, február hó 3-án délután a sétatéri jégpályán

a DIÁKASZTAL javára

a katonazene-közreműködésével nagy jelmezes

JÉGÜNNEPÉLY

tartatik díszes fölvonulásokkal, görögtűzzel és tűzijátékkal egybekötve.

Majd festői jelmezekben előadatik:

„HÓFÉHERKE.”

Az ünnepély kezdete pontban 5 órakor.

Belépti díj koreografálóknak és nem koreografálóknak egyaránt 70 krajczár, melyet a koreografia-egylet tagjai is fizetnek.

— **Hótakarítás, szeméthordás** került szőnyegre tegnap Kolozsvár város szakosztályi gyűlésén. A polgármester terjesztette elő az ügyet, ismertetvén az állapotot és helyzetet, mely röviden az, hogy a város nem képes eltakarítani a havat, mert az 10-szer akkora költségbe kerül, mint a szeméthordás.

Előterjesztett ennél fogva egy szabályrendeletit javaslatot. Ennek értelmében a szeméthordás a külvárosra is kiterjesztetik, trágyát csak minden oldalról zárt kocikkal lehet szállítani, a járdáknak hótól, jégtől stb. való tisztogatása pedig a háztulajdonosokat terheli. E tárgybán hosszas vita indult meg, mely egyhangulag az előterjesztett javaslat ellen irányult. E vitában részt vettek a tanácsbelieken kívül, br. Feilitzsch Arthur, Koleszár Sándor, Sándor József, Haller Károly Szabó Samu, Szatmári Elek, s mások. A vita eredménye az lett, hogy a javaslatot még általánosságban sem fogadták el. Egy bizottságot küldött ki br. Feilitzsch Arthur, Szabó Samu Koleszár Sándor, Sándor József, Merza Lajos és Szilágyi tagokból, hogy kellő körültekintéssel új javaslatot dolgozzon ki. A gyűlés egyuttal kimondotta, hogy a közönséget felmentendők tartja a szeméthordási vállalat terhei alól s a várost pedig a járdák takarításának kötelessége alól. Söpör-

jön mindenki a maga háza előtt. Különösen a külvárosrészekre kiterjesztendő szeméthordás találkoztott nagy visszatetszéssel.

— **Dalestély.** Holnap szombatban a „kolozsváridalkör” által a Redoute termeiben tartandó tánczcsal egybekötött tréfás estély iránt rendkívül nagy az érdeklődés. — A kolozsvári-dalkör egyike azon egyletnek, mely több országos daltnepben az első között lett kitüntetve s diadalról diadalra menve versenyzett s győzelmi babérokkal térve lobogtatja zászlóját, ép azért megérdemli ugy Kolozsvár városától mint a város közönségétől a pártolást. — A rendező bizottság fáradságot nem ismerő odaadással tett meg mindent, hogy az estély jól sikerüljön s méltó legyen régi hírnevéhez. Az estély legérdekesebb pontja lesz: „Husz férfi s egy nő” című 1 felvonásos víg operetta, melyben Vendrei Ferencné ő nagysága, az özv mérszós-né-szafaládé-asszony-szerepét igen szépen alakítja. Az előadáshoz szükséges jelmezeket Ditrói Mór szinigazgató ur — az egylet alapítója fogja — szíveségből bocsátani a tagok rendelkezésére. Az estély pont 8 órakor veszi kezdetét. Kolozsvárt 1895 február hó 1 én Cs. Csiki titkár.

— **Alhambra rózsája.** Gyulai Farkas és Serly Lajos új operettje a közbeköz szerepkiosztással kerül színre Kolozsvárt: Fülöp spanyol király (komikus szerep) Kápolnai János. Alkalde (komikus szerep) Vendrei Ferencz. Alguazil (komikus sz.) Várad Miklós. Gill Perez vízfordó mór: Hegedűs Gyula. Don Bankó miniszterelnök (komikus sz.) Haday Sándor. Pedrugó Pedrillo borbély (komikus sz.) Megyeri Dezső. Pauza tenorista (komikus sz.) Góth Sándor. Boabdil kísérlet király (komikus sz.) Török Károly. Pilaf Mehemet kísértet (Komikus sz.) Szeremi Zoltán. Ruys apród: Sipos Etel. Jacinta: Inkey Gizella. Fredegunde (komikus sz.) Váradiné Kónczöl Ftel. Udvarmesternő Láng Etel (komikus sz.) A darabot Müller Ottó dirigálja és Vendrei Ferencz rendezi. Az új díszleteket Benthelm festette. A darabhoz szükséges látványosságokra több hozzátartozó új berendezést most készített az igazgatóság.

— **A kolozsvári** Izabella egyesület újabb tagjai, kik rendes tagsági díjakat befizettek Merza Lajosné, Tamásy Péterné, dr. Sárkány Lajosné, dr. Weisz Miksáné, dr. Kiss Mórné, Csiki Imréné sz. Hilbert Teréz, dr. Novák Istvánné, Aszlán Lászlóné, Ferenczy Gyuláné.

— **Baleset.** Burger Frigyes derék fiatal gyógyszerész ki néhány hó előtt nyitott városunkban egy igen szép gyógyszerész üzletet ma a déli órákban oly szerencsétlenül esett el az óvartér járdáján, hogy — mint értesülünk — lábán csonttörést szenvedett. A mentőállomásról rögtön kivonult mentők nyújtottak segélyt a sérültnek s szállították lakására. Ez az eset is szomorúan bizonyítja, hogy a rendőrség ama mulasztása, melynél fogva mi figyelmet sem fordít arra, hogy a járdák ily időben homokkal behintve legyenek, mily szerencsétlenségeket idézhet elő.

— **Bánffy Dezső választása.** A szomszói kerületben febr. 5-én lesz a képviselő választás. A kerület jelöltje Bánffy Dezső miniszterelnök, kivel szemben az ellenzék nem állít jelöltet.

— **Katonai lovásárok lesznek** Deesen márczius 15-én, Gyéresen márczius 17-én Maros-Vásárhelyt márczius 19-én, Kőhalomban 21-én, Szeps-Szt.-Györgyön márczius 23-Zabolán márczius 25-én, Brassóban 27-én Nagy-Szenben 29-én.

— **„Alhambra rózsája.”** A Gyulai Farkas és Serly Lajos operettjének első előadása keddre van kitűzve. A zene próbákban alkalmunk volt néhány igen szép és csinos énekrészletet hallani. Serly muzsikája valóban igen hangulatos és fülbeemző, s nem egy számot a poesis sugara ragyog be. „Alhambra rózsájának” zenéje hihetőleg népszerűsége tesz szert, a mi a siker legbiztosabb jele. A szöveg is ügyesen van írva. Gyulai Farkas gyakorlott tollal és sok leleményességgel írta meg a darab meséjét. A közönség bizonyára egy kellemes estét fog töltöni „Alhambra rózsájá”-nak előadása alkalmával.

— **Major bál.** Major József tánczmester tanítványaiaval február. 16-án a vigadóban bált rendez.

— **Rudolf trónörökös emlékezete.** Rudolf trónörökös halálának évfordulója alkalmából Tiriesztben a Mária-templomban, csendes mise volt melyet Sust prépost mondott. A misén jelen voltak Rinaldini helytartó és neje, Wittershein kapitány, a Stein német hadihajó parancsnoka, továbbá a polgári és a katonai hatóságok főnökei.

— **Erzsébet királyné kirándulásai.** A Cap-martinban idéző királyné — mint Mentonéból írják — naponta kisebb-nagyobb kirándulásokat tesz. A napokban a Monte-Carlo és Nizza között fekvő Beaulieu községet látogatta meg a királyné, nővére, Trani grófnő és görög nyelvemstere kíséretében. Már kora reggel talpon volt a társaság és meredek hegyen gyalog indult a ventiglia grófi kastély romjához. Itt, a körülbelül 600 méter magas hegyen pihenőt tartott a királyné, azután kíséretével tovább indult Beaulieu felé hol a „Réserve” fogadóban megreggelizett. Mentonében már égett a gázlámpák, mikor a magas társaság oda visszakereszt. A gyalogsága nyolcz óráig tartott; a királyné több mint huszonöt kilométernyi utat tett meg ezalatt az idő alatt. A hír-

telen beállott tél után különben ismét tavasz van a Riverán s bár a hegyek még hóval vannak fedve, a nap melegen süt s az idő a kirándulásnak igen kedvez.

— **Masagni tanítványa.** A fiatal maestro jelenlegi tartzkodási helyén, Londonban a napokban egy kintornás a „Parasztbecsület”-beli Intermezzot verkiztette le Masca ablaka alatt nagyon is gyors tempóban. Mascagnire ez anynyira bosszantólag hatott, hogy lesietve lakásából, rövid párbeszéd után maga játszotta el a darabot.

A kintornás nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze attól az urtól: ugyan kicsoda volna? — „En a darab szerzője vagyok, Mascagni!” felelt a maestro s addig verkiztette míg az megtanulta a helyes ütemet.

Képzeltető, mily nagy volt Mascagni meglepetése, midőn a napokban ugyanazzal a kintornással találkozott az utcán, kinek zenélő ládáján egy ríktó betűs plakát pompázott, mely tudomására adja a kintornakedvelőknek, hogy:

Ezen kintornás Mascagni tanítványa. A maestro saját maga tanította be neki a „Cavalleria rusticana” Intermezzóját.

— **Találók bók.** Turenne, a híres francia tábornok fényesen megnyert ütközetből tért vissza. Volt a francia udvarnál egy abbé, kiről besúgták a tábornoknak, hogy távollétében rágalmazta őt az udvaroncok előtt. Turenne komolyan neheztelt az abbéra, ki ártatlanságának tudatában meglátogatta a tábornokot, hogy igazolja magát. A mint az abbé belépett, Turenne hátat fordított neki. — Tábornok! — szólt az abbé. Ön nem lehet ellenségem. — Miért? — kiált rá Turenne. — Mert én sohasem fordít hátat az ellenségének.

— **Millióba kerülő áttérés.** Emlegettük már több ízben, hogy Königswarter Hermann báró, a kinek atyja végredeletele értelmében egy millió forintot kell jótékony célra adnia, ha elhagyja a zsidó hitet, át fog térni a keresztény vallásra, mint Nagyváradról telegrafálják, a bárónak, nejének, Blaskovich Melanienak és két gyermekének áttérése, szeredán délelőtt tényleg megtörtént. Azaz tulajdonképpen csak a báró keresztelkedett ki, neje, ki tudvalevőleg férhezmenetelekor lett ura kedvéért izraelita vallásu, csupán visszatért az anyaszentegyház kebelébe. A családot Schlauch Lőrincz bíboros püspök keresztelte meg a nagyváradi székes-egyházban, keresztapa tisztét pedig Gerliczy báró teljesítette Königswarterék áttérése kerek egy millió forintot jutatot jótékony célra.

— **Monte-Carlo áldozatal.** Paoli Giorsi gazdag földbirtokos, ki 100,000 frankra rugó örökségét Monte-Carloban néhány nap alatt elvesztette — mint Turinból sürgönyzik, — a vonat elé vetette magát, mely teljesen összeroncsolta. Ugyancsak így vetett véget életének Giovanni Kosmaani kereskedő, ki a monte-carloi játéktárlangban vagyonát elvesztette és egy hátrahagyott papírlapon azt írta, hogy inkább meghal, sem hogy becsutelen legyen.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház mai ülésén a közoktatásügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása volt napirenden.

Egészen a muzeum költségvetéséig haladtak.

E tételnél általános érdeklődés mellett Zichy Jenő gróf állott fel s kezdett beszélni.

Zichy gróf határozott felvilágosítást kért a közoktatásügyi minisztertől az ismeretes 20.000 forintos tétel tárgyában.

Beszédedben kifejtette, hogy a képviselőháznak jogában van a helyzetet tisztán látni.

Nem kell a valót elburkolni, hanem tisztán fel kell tárni a helyzetet.

A lapok már annyit irtak erről a tételről, hogy azt már bajos lenne eltávozni.

Wlassich miniszter azonnal választolt Zichynek.

Kijelentette, hogy a kormány, midőn a költségvetést átvette, határozott tudomással birt a 22-ik tételről, melynek értelmében 5 évig 20,000 forint fizetendő Kossuth Ferencnek, Kossuth Lajos kéziratjai és leveleiért.

Perczekig tartó éljenzés kísérte a szélsőbaloldairól a miniszter szavait.

Wlassich kultuszminiszter szóhoz jutva, ismétli a mondottakat.

Hozzáteszem — ugymond — hogy a tétel nem átmeneti kiadásokban fog szerepelni, hanem állandó tétel lesz, fontos okmányok megvásárlására.

Wlassich e kijelentését általános helyeslés fogadta.

Ezután folytonos zajban Zichy Jenő gróf akart szólni. Az elnök szakadatlanul csegetett, mire Zichy Jenő gróf ingerülten kijelenti, hogy a Wlassich miniszter válaszában való megnyugvását akarja kifejezni.

Szilágyi Dezső elnök azt a megjegyzést teszi, hogy nem tudja mi jögon beszélnek a 20 ezer forintos tételről, holott az későbbi tétel. (Az egész házban óriási derűtség.)

Zichy Jenő gr. kijelenti, mikép ő megkérte a jegyzőket, hogy a muzeális tételnél szólítsák őt fel, azért szólott.

Szilágyi Dezső felvilágosítja, hogy muzeális tétel nincsen. (Viharos derűtség.)

Ezután a tételt elfogadták.

Hétfőn tovább folytatják a tárgyalást.

A francia parlamentből.

Páris, febr. 1.

A francia kamara elnöki páholyában a tegnapi ülésen megjelent a most Párisban időző Sándor szerb király, s atyja Milán.

Az ülésen a Canrobert katonai marsall temetésének ügyét tárgyalták.

A hadügyminiszter 20 ezer frank hitelt kért Canrobert marsall temetésére.

A szocialisták erre a leggyalázóbb kifakadásokra vetemedtek a holt marsall ellen, mint a ki a decz. 2-iki államcsinykor a népre rálövetett.

A monarchisták pedig a hadsereget éljenezték, a diktatúra való célzással.

A republikánusok elérteék a célzást s Brisson elnök a monarchistákat viharos helyeslés közben rendreutasította.

Ezután a póthitelt nagy többségben elfogadták.

Hajóösszeütközés.

Budapest, febr. 1.

Hirt adtunk már tegnap táviratilag arról a hajóösszeütközésről, mely Rottersdam és Aberdeen között történt. Lapunk ma száma pedig cikkkben leírja ezen szerencsétlenséget. Kiegészítésül táviratilag még a következő tudósításokat kaptuk:

Az „Elbe” hajóról, mely egészen elsüllyedt, egyedül Böckerné asszony menekült meg, a ki igen nagylelkűen és hőiesen viselte magát.

Egy ingben jutott a mentő-csónakba s övét bocsátotta egy fuldokló Vevera nevű embernek, jóllehet már, a mentő-csónak egészen telve volt s a benne lévők mindenáron zugolódtak, olyannyira, hogy Veverát le akarták dobni a csónakról. Vevera azonban göröcsösen átölelte a dulakodókat s a csónakban maradt.

A veszély alkalmából a „Carthie” hajó parancsnoka ellen igen nagy a felháborodás, mert a „Chartie” hajó az összeütközés alkalmával megsérült ugyan, de nem veszedelmesen s mindamellett az „Elbe” utasait veszni engedte s megmentésükre semmit sem tett.

NEMZETI SZINHAZ.

Kolozsvárt, 1895. szombat, február hó 2-án.

Délután:

A CZITERÁS.

Este:

SZÓKIMONDÓ ASSZONYSÁG.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyitltér.

Végeladás!

A legjobb és legolcsóbb butor

WALTON ÉS TÁRSA

butor-raktárában kapható,

Kolozsvárt, Belhid-utca 27. sz. (Kerekes-ház),

a posta-palotával majdnem átellenben.

Videkre bérmentve szállítunk.

(1—10)

H I R D E T É S E K.

Kolozsvármegye és Kolozsvár szab. kir. város főispánjától.

Sz. 1443—1894.

78. (2—3)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatunkra bizott Kolozsvármegye m.-örményesi járásában megürlt **járási orvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen 500 frt évi fizetés és 100 frt uti átalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-ának 3. bekezdésében előirt minősítettségüket, valamint a Nagyméltóságu magy. kir. Belügyminister ur 80099—893. sz. rendeletével megkivánt tiszti orvosi vizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi február hó 20-ig annyiival is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1895. évi január hó 26-án.

Gróf Beldi Ákos s. k.,
főispán.

KÖZGYÜLÉSI MEGHIVÓ.

A tordai kisegítő takarékpénztár részv. társulat

XXVIII-ik évi

rendes közgyűlését

1895. évi február hó 10-én délelőtt 9 órakor a városi közgyűlési teremben tartja meg, melyre a részvényes tagok tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T: 75. (2—3)

- Igazgató választmány jelentése.
- Felügyelő-választmány múlt évről jelentése; ennek alapján a mérleg megállapítása, a nyereség meghatározása s a felmentvény megadása.
- Kilépés és elhalálozás folytán 5 igazgató választmányi tag megválasztása, s mennyiben ezen választás a felügyelő-választmány vagy napbiztosok köréből történik, az üres helyek betöltése.
- Megüresedett napbiztos helyek betöltése.
- Közgyűlésről vezetett jegyzőkönyv hitelesítésére egy bizottság kiküldése.

Az alapszabály 22. §. szerint a közgyűlésen csak igazoló jeggyel vehetni részt, mely a törzsbetétéről szóló okmány előmutatására február hó 8. és 9-én délután 3—5 óráig az intézet helyiségében szolgáltat ki.

Kelt Tordán, 1895. évi január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Heremag arankamentes 76 és 72 frt.

Répamag oberndorfi sárga 32 frt.

Baltaczimmag kétnyiretű 16 frt.

Államilag ólomzárolva 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként fenti áráért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában.

Alvincz állomásnál ha utánvételt rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

nagyobb vételnél engedmény.

Levelek Koncza postaállomásra kéretnek.

62. (3—20)

OLCSÓBB A VÉGELADÁSNÁL.

Az idény előhaladtáért

ősz- és téli árúk
gyári áron alól adatnak el.

M E S K Ó I.

főter 19. sz

Gyermek ruhák, női blousok
nagy választékban, szállított árban.

73. (2—10)

ERDÉLYI BANK

és

TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-ik szám.

Alaptőke: 2.000,000 korona.

melyből 50% tényleg be van fizetve.

ÜZLETKÖRÜNK FŐÁGAZATAI:

1. Bel- és külföldi váltók leszámítása olcsó feltételek mellett;

2. Betéteket elfogadunk könyvecskére, melyek után

4½%-ot térítünk,

a betéti kamatadót sajátunkból viselvén.

Betéteket elfogadunk, továbbá folyó számlára és pénztári jegyekre rövid időre is.

Intézetünk betéteket bármikor előzetes felmondás nélkül fizet vissza.

3. Értékpapírok és pénznemek vétele és eladása.

Minden egyéb a bank- és váltó-üzleti szakmába vágó ügyleteket gyorsan, pontosan és olcsón eszközölünk.

Az „Erdélyi Bank

és takarékpénztár részvénytársaság”

igazgatósága.

80. (1—3)

Mindazok,

kik **rheumatikus** és **köszvényes** bajokban szenvednek, a legbiztosabb gyógyulást érik el az alábbi gyógyszer használatával.

Ezen gyógyszer használata a legegyszerűbb minden más hasonló célú gyógyszer közt, a mennyiben a fájós testrészt egyszerűen bedörzsöltetik, mire oly izzadási jön, minőt semmi más orvosság, vagy fürdő előidézni nem képes.

Ezen gyógyszer a **Dr. SCHÖFFLER-féle**

ANTIRHEUMATICON,

melyet elismerésükkel tüntettek ki: nagyméltóságu Bende Imre nyitrai m. püspök ur, nagym. özv. Baross Gáborné urnő és sok mások, kik azt eredménytel használják.

Ára tucenkint 1 frt. — Vidékre csomagolással 1 frt 20 kr.

Főraktár: **Török József** gyógyszerárán Budapesten, Király-utca.

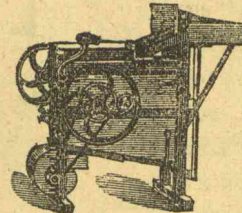
Kolozsvárt: **Burger Frigyes** drogua kereskedő urnál Főter.

Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerárán és droguáriában.

33. (6—10)

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és lőerő hajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (Trieurök); kézi kezelésre való Széna- és szalma-sajtók fekvően vagy kocsira szerelve. Takarmány-füllesztők. Szállítható takarékpőz-üstök takarmány stb. részére. — Szecskavágók. Répa- és burgonya-vágók. Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárban,

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvétetnek.

872. (9—10)

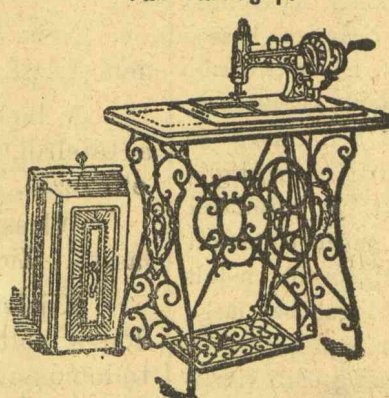
Első magyar VARRÓGÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest.

Évi gyártási képesség 25.000 darab varrógép.

Tisztviselő-telep, Szapáry- és Villám-utca között.

A hazai ipar diadalma.

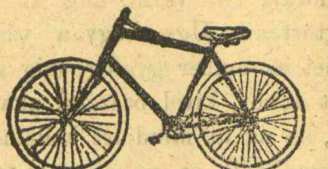
Évi gyártási képesség 5000 darab kerékpár.

ADRIA VARRÓGÉPEK.

Magyarország egyetlen varrógép- és kerékpárgyára saját butorgyártással és vasöntődével.

ADRIA KERÉKPÁROK.

1894. évi Első osztályú állami érem: Országos tanszerkiállításról Debreczenben. Arany érem: Lengyel nemzeti kiállításról Lembergben.

11. (5—8)

Kapható minden elsőrangú varrógép- és kerékpár-kereskedésben.

Oly helyekről, ahol még nem találhatók, megrendelések közvetlenül a gyárhoz intézendők. — Árjegyzék kívánatra bérmentve ingyen.

Kapható: **Boér Sándor** örököséinél Kolozsvárt.

Egy kitűnő karban levő
Landauer és egy zongora
jutányos áron eladó.

Értekezhetni:

Sipos Gábor

ügyvéddel.

81. (1—3)

Külközép-utczai kerületben,
Alsó agyagdomb-utca 25. szám alatti
házas-telek,
bolti helyiség és berendezéssel együtt
eladó.

Értekezhetni ugyanott.

63. (2—3)

Kolozsmegye **MÓCS** községében

az ugynevezett

„Fehér-fogadó“

szabad kézből eladó.

Közelebbi értesítést ad a kiadó-hivatal.

60. (2—3)

JESZENSZKY FERENCZ

főter, Takarékpénztár-épület.

Leszállított árak

mindennemű női- és gyermek téli felöltőkben.

Különösen

női blousok és gyermek ruhák

féléárban.

982. (18—x)

TÜZIFA.

Kitűnő minőségű száraz tölgyfa,

Kolozsvárra házhoz szállítva, hosszú ölenként

17 frt 50 krral,

tömeges átvételnél árkedvezménnyel.

Megrendelhető:

Szakáts Miklós ispánnál,

Gyaluban.

52. (6—x)